

Veiligheidsregio's maken beleidsplannen vol speerpunten, maar wat ze nu écht belangrijk vinden en wat hun maatschappelijke opdracht is, is in de mist van wollig en technocratisch jargon amper te achterhalen. Op zoek naar de rode lijn in de beleidsplannen van veiligheidsregio's en wat Veiligheidsregio Brabant-Noord daar van kan leren.

WAAROM VEILIGHEIDSREGIO'S DOEN WAT ZE DOEN - IN VOGELVLUCHT DOOR DE BELEIDSPANNEN

'VEILIGHEID IS VAN NIEMAND EN VAN IEDEREEN'

Door Harry Perrée
zelfstandig journalist www.harryperree.nl

Hoe gaat Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN) komende jaren zorgen voor veiligheid? Voordat VRBN dit vastlegt in het volgende beleidsplan, wil ze eerst over haar eigen grenzen heen kijken om te zien of daar iets valt te leren. Vandaar dat ze zich (eind 2017) de vraag stelt: Welke maatschappelijke opdracht zien de andere veiligheidsregio's voor zichzelf weggelegd? Die vraag heeft VRBN door mij, een onafhankelijke journalist, laten beantwoorden. Niet met diepgravend en uitputtend onderzoek, maar door in journalistieke vogelvlucht de 24 beleidsplannen van de andere veiligheidsregio's te doorkruisen. Dat betekent: niet elk plan van a tot z doorspitten, maar alleen de samenvattingen, inleidingen en waar die ontbreken, andere relevante onderdelen. Het levert een grote-lijnen-schets op over vragen als: Waar komt die maatschappelijke opdracht vandaan en hoe klinkt die dan? Welke koers varen de veiligheidsregio's volgens hun beleidsplannen? Welke ontwikkelingen en trends spelen een rol?

MAAR EERST: WAT IS VEILIGHEID EIGENLIJK?

Veiligheid is er in vele soorten en maten, zo leert rondgrazen in de beleidsplannen van de veiligheidsregio's. Ze onderscheiden de voor de hand liggende 'brandveiligheid' en 'fysieke veiligheid' en 'externe veiligheid', maar ook 'territoriale veiligheid' en 'meerlaagse veiligheid'. Verder reppen ze van 'economische veiligheid',

'omgevingsveiligheid', 'ruimtelijke veiligheid', 'ecologische veiligheid', 'publieke veiligheid', 'evenementenveiligheid' en 'nucleaire veiligheid'.

Al die soorten veiligheid leiden tot een 'veiligheidssituatie' met 'veiligheidsrisico's', 'veiligheidsdreigingen' en 'veiligheidsproblemen' en die leiden op hun beurt tot 'veiligheidsbewustzijn', 'veiligheidsawareness' en 'veiligheidsbesef'. De volgende stap is 'veiligheidsbeleid', waarna 'veiligheidsmensen' en 'veiligheidspartners' in het 'veiligheidsdomein', de 'veiligheidsketen' of het 'veiligheidsportaal' in beweging komen. Zij zorgen voor 'veiligheidsadviezen', een 'veiligheidsmonitor', 'veiligheidsmaatregelen' en 'integrale veiligheidszorg' die resulteren in 'veiligheidswinst' en 'veiligheidsrendement'. Als er tenminste een gezonde 'veiligheidscultuur' is.

Toch geeft geen enkele veiligheidsregio in haar beleidsplan duidelijk aan wat ze onder 'veiligheid' verstaat. Dat is vreemd, want zorgen voor veiligheid is de bestaansgrond van de veiligheidsregio's. En net als artsen en patiënten niet per se hetzelfde denken over wat goede gezondheidszorg is en leerlingen en

leerkrachten niet hetzelfde denken over wat goed onderwijs is, denken burgers en bedrijven wellicht niet hetzelfde over veiligheid als de veiligheidsprofessionals van de veiligheidsregio.

Hoewel de beleidsplannen definities en omschrijvingen van veiligheid ontberen, schemert er tussen de regels door wel een opvatting over veiligheid. 'Veiligheid begint bij het zoveel mogelijk voorkomen van incidenten, rampen en crises en het voorkomen en beperken van gezondheidsschade bij incidenten, rampen en crises', stelt het beleidsplan van veiligheidsregio Haaglanden. 'Veiligheid ontstaat met elkaar en inwoners, bedrijven en instellingen kunnen daarin zelf bijdragen', aldus veiligheidsregio IJsseland.

Utopie

Sommige beleidsplannen maken gewag van grenzen aan veiligheid. 'Absolute veiligheid is een utopie', meent veiligheidsregio Gelderland-Midden. 'Aan het bestuur worden keuzes voorgelegd over de aanvaardbaarheid van risico's in relatie tot de te leveren inspanningen.' Het beleidsplan onthult echter niet welke keuzes de besturen gemaakt hebben

'Veiligheid ontstaat met elkaar en inwoners, bedrijven en instellingen kunnen daarin zelf bijdragen.' (Veiligheidsregio IJsseland)

'Het is hier zo veilig dat het besef van onveiligheid verdwijnt. Daardoor raken mensen om de kleinste dingen van slag.' (brandweercommandant Anton Slofstra)

over de aanvaardbaarheid van risico's. Veiligheidsregio Groningen wil veiligheid bevorderen door 'realistisch' om te gaan met risico's. 'In het verleden is hier en daar de verwachting en het beeld ontstaan dat de overheid verantwoordelijk is voor het organiseren of afdwingen van veiligheid. Het idee dat alle risico's beheerst of overwonnen kunnen worden, is echter niet realistisch. Wel doen we zoveel mogelijk om het niveau van veiligheid te verhogen.'

Onvoorspelbaar

Er is dus een verschil tussen hoe de maatschappij het graag zou willen en wat praktisch haalbaar is. Het concept-beleidsplan (2018-2022) van veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond formuleert dat verschil tussen ideaal en praktijk als volgt: 'Veiligheid, het is van niemand, het is van iedereen. Het is iets waar je altijd op kunt willen rekenen, maar je weet ook dat het grillig en onvoorspelbaar is en het er nooit voor de volle honderd procent kan zijn. Toch wil je dat er een partij is die er onvoorwaardelijk voor de volle honderd procent voor staat. Die een rol speelt als er een

crisis is. 24 uur per dag, zeven dagen per week. Altijd.'

Zuid-Holland Zuid laat in zijn beleidsplan commandant brandweer Anton Slofstra aan het woord: 'In Nederland geldt de veiligheidscontradictie: het is hier zo veilig dat het besef van onveiligheid verdwijnt. Daardoor raken mensen om de kleinste dingen van slag. Als het glad is in de winter waardoor men bijvoorbeeld niet op tijd op een afspraak kan zijn. Mensen moeten weerbaarder en veerkrachtiger worden in onverwachte situaties.'

Kortom, veiligheid is er in veel smaken, is nooit honderd procent, maar de veiligheidsregio's doen hun best om de veiligheid zo hoog mogelijk te laten zijn. Dat klinkt heel aannemelijk, maar het geeft geen handvatten om te bepalen of een situatie wel of niet veilig is, waardoor iedereen zijn eigen idee van veiligheid kan toepassen op een situatie.

WAT IS DE MAATSCHAPPELIJKE OPDRACHT?

Okay dan, veiligheid is een groot, abstract begrip, dat niet duidelijk is

afgebakend, duidelijk is wel dat veiligheidsregio's zorgen voor (een mate van) veiligheid. Het is hun taak. Maar waar komt die taak vandaan en hoe moeten ze die invullen? Wat zien ze als hun 'maatschappelijke opdracht'? In hun beleidsplannen geven ze dat doorgaans niet expliciet aan. Ja, natuurlijk stippelen de veiligheidsregio's beleid uit en bevatten de beleidsplannen voornemens, maar dit lijkt in veel gevallen niet voort te vloeien uit een maatschappelijke opdracht. Die term suggereert dat je je rekenschap geeft van het maatschappelijke van de opdracht. Veel plannen borduren daarentegen voort op wat de organisaties in het verleden hebben gedaan, op bestaande processen en taken en op doelstellingen die eerder zijn vastgesteld. De meeste veiligheidsregio's zetten in hun beleidsplannen niet eerst even rustig een stap achteruit om eens afstand te nemen en te beschouwen, om te reflecteren op de rol van de veiligheidsregio.

Wat niet wil zeggen dat veiligheidsregio's helemaal niks zeggen over het waarom van het beleidsplan en de inhoud daarvan. Het wordt alleen niet expliciet als maatschappelijke opdracht geformuleerd, maar impliciet, als een rechtvaardiging. Die rechtvaardiging komt bij de verschillende regio's van verschillende kanten. Ten eerste van boven: wat is er in de Wet veiligheidsregio's vastgelegd en welke verplichtingen vloeien daar uit voort? Nogal wat regio's noemen de Wet veiligheidsregio's als uitgangspunt, sommige hebben artikel 14 (over het beleidsplan) integraal overgetypt. Van boven komen ook de prioriteiten die het Veiligheidsberaad, dat in menig beleidsplan wordt genoemd, in zijn strategische agenda heeft opgenomen. Ten tweede van opzij: wat is er in het verleden gedaan door de veiligheidsregio en haar partners en welke processen en taken vloeien hier uit voort? Zo schrijft Gelderland-Midden in het beleidsplan rampenbestrijding en crisisbeheersing: de veiligheidsregio 'borduur voort op de ambitie van de voorgaande

Foto: Caspar Hurdeman/Nationale Beeldbank

beleidsproces.'

Ten derde van onderen: wat schuift de regionale samenleving zelf naar voren als opdracht? Die opdracht lijkt in zo'n beetje alle gevallen via de gemeente bij de veiligheidsregio terecht te komen, meestal via de burgemeester. De gemeenteraden hebben weliswaar een wettelijke rol, maar het lijkt erop - beleidsplannen belichten zelden dit proces en het resultaat - dat die vooral formeel wordt ingevuld: via het kenbaar maken van zienswijzen. Heel af en toe is er een dialoog tussen veiligheidsregio en gemeenteraad en maar zeer zelden onthult een beleidsplan wat hieruit is voortgekomen. Slechts een heel enkele keer betreft een veiligheidsregio burgers rechtstreeks in dit proces. Veiligheidsregio Zeeland rept van 'creatieve sessies' met bestuur en andere veiligheidspartners, waaronder bewoners, zonder dat duidelijk wordt wat de inbreng van hen is.

Een enkele veiligheidsregio geeft aan de samenleving meer te willen betrekken. Zo kondigt Rotterdam-Rijnmond in haar concept-beleidsplan 2018-2022 aan: 'Wij willen een forse stap zetten in het daadwerkelijk oppakken en aangaan van wat organisaties, burgers en bedrijfsleven in veel bredere zin van ons verwachten. Als een verbinder voor alle veiligheidsvraagstukken die vanuit haar rol de regio kan voeren. (...) In de komende beleidsperiode zet de VRR de bevolking van Rotterdam-Rijnmond centraal door

De meeste veiligheidsregio's zetten in hun beleidsplannen niet even rustig een stap achteruit om afstand te nemen en te beschouwen.

Foto: J.W. Kempeneers/Nationale Beeldbank

actief met haar in gesprek te gaan.' Ook veiligheidsregio Drenthe wil in gesprek met de burgers, want Drenthe 'werkt voor een veilige samenleving en zoekt daarom goedkeuring van de inwoners, bezoekers en bedrijven in Drenthe.' Dit vraagt, meent de veiligheidsregio, om een open houding en een andere wijze van evalueren dan bijvoorbeeld via opkomsttijden.

Tot zover de vraag waar de maatschappelijke opdracht vandaan komt. Ook al benoemen veiligheidsregio's die opdracht niet expliciet, ze geven zichzelf wel een opdracht. Die opdracht ziet er vaak doodnormaal uit en wordt geformuleerd als een missie, zoals die van Amsterdam-Amstelland: 'Missie: zorgen voor slagvaardige crisisbeheersing, brandweezorg en GHOR met als doel het zo goed mogelijk anticiperen op risico's, het zo goed mogelijk helpen van getroffen en, het beperken van (im-)materiële schade en een zo spoedig mogelijke terugkeer naar een normale situatie.'

En of ze nu zoals in Brabant-Zuidoost, eenvoudig en kernachtig worden geformuleerd - 'De missie van VRBZO luidt: 'Zorg voor veiligheid' - of zoals in Gelderland-Midden, als alomvattend - 'Het multidisciplinaire domein van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden draagt bij aan een veilige samenleving door het zo veel mogelijk voorkomen, beperken en bestrijden van ramp- en crisissituaties en het beperken

van daaruit voortvloeiend menselijk leed en maatschappelijke schade' - het komt inhoudelijk op hetzelfde neer.

Verbindingen

Wel wordt duidelijk dat de invulling van die opdracht steeds meer op een andere manier gebeurt. De focus is verschoven van binnen (intern gericht, om de organisatie van de veiligheidsregio op orde te krijgen) naar buiten (verbindingen leggen met de buitenwereld/partners). 'Er staat nu een mooie organisatie (...) De komende periode willen wij onze blik meer naar buiten richten en onze initiatieven verder, samen met onze partners en inwoners ontwikkelen', schrijft veiligheidsregio Twente.

Zo lijkt het alsof het een logische ontwikkeling is: eerst binnen de boel op orde hebben, voordat je je bemoeit met de buitenwereld. Maar er is tegelijkertijd een noodzaak om de blik naar buiten te richten en die noodzaak komt van buiten. 'Het besef neemt steeds meer toe dat we moeten uitgaan van de kracht uit de samenleving en samen moeten ontdekken hoe dat werkt. Veiligheid ontstaat met elkaar en inwoners, bedrijven en instellingen kunnen daarin zelf bijdragen', schrijft veiligheidsregio IJsseland. 'Niet alleen vanuit het individu, maar ook zeker vanuit sociale netwerken, groepen, wijken, buurten e.d. die zichzelf verenigen rondom veiligheid.' IJsseland spreekt over 'horizontalisering' - de samenwerking is georganiseerd in netwerken en minder top-down, maar maakt

Hoe groot is de zelfredzaamheid precies? Tot waar reikt zij en hoe moet je daar als veiligheidsregio op inspelen?

niet duidelijk wat dat betekent voor de aanpak van de veiligheidsregio.

Het meest uitgesproken op dit punt is wellicht veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, die het heeft over 'de samenleving verleiden tot het nemen van meer verantwoordelijkheid op het gebied van veiligheid. Dat is een van de wezenskenmerken voor de komende beleidsperiode.' De veiligheidsregio ziet 'steeds meer spelers met (gedeelde) verantwoordelijkheden' als het gaat om veiligheid. 'Het is een illusie om te denken dat we alles kunnen regelen, structureren en organiseren. Het blijven stapelen van plannen en regels helpt ons daar niet bij. Denken dat wat geregeld en vastgelegd is, vanzelf en altijd werkt, is een misvatting.'

Domeindenken

En dus moet het anders. 'Het domeindenken (durven) doorbreken is een van de bredere opgaven voor de komende periode. (...) Burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties, zorginstellingen mede verantwoordelijk maken voor veiligheid; veiligheidscommunities

met hen smeden, bestaande netwerken versterken en nieuwe bouwen om de verbindingen te leggen die bijdragen aan het ontstaan van een veiligheidscultuur. (...) Investeren in het ontstaan van veiligheidsawareness, daar gaat het om. Niet met nog meer regels en structuren', aldus Midden- en West-Brabant. Dat leidt tot een tendens die in veel beleidsplannen, zeker in de meest recente, is terug te vinden: meer zelfredzaamheid.

OP NAAR ZELFREDZAAMHEID VAN DE PARTICIPATIESAMENLEVING

Waar de ene veiligheidsregio een overheid ziet die zich terugtrekt uit de samenleving en publieke voorzieningen afbouwt, ziet de andere burgers en bedrijven die op steeds meer plaatsen het roer overnemen van de overheid. Veel woorden maken de veiligheidsregio's er niet vuil, en misschien maakt het ook wel niet zo veel uit waar het vandaan komt. De regio's zijn vooral geïnteresseerd in de gevolgen van deze ontwikkelingen: de zelfredzaamheid van de burger. Die zelfredzaamheid komt in veel beleidsplannen terug, als een soort van kiem die het werk van de veiligheids-

regio's een heel andere kant op gaat sturen.

Kop koffie

Drenthe benoemt in zijn beleidsplan 'de eigen kracht van de samenleving' als eerste uitgangspunt: 'De samenleving is veerkrachtig, ook bij incidenten. Mensen blijken over het algemeen zelfredzaam te zijn.' Maar wat betekent dat in de praktijk? Drenthe noemt als voorbeeld van zelfredzaamheid dat bij een brand buurtbewoners slachtoffers/medebewoners die in pyjama op straat stonden een kop koffie aanboden. Een schraal voorbeeld. Flevoland ziet het ruimer: 'Zelfredzaamheid is een onderdeel van deze burgerparticipatie als het gaat om het zelf voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten en het in veiligheid brengen van de medeburger.' En dat betekent werk aan de winkel voor de veiligheidsregio. De burger heeft namelijk informatie nodig, aldus Drenthe, 'over de risico's bij incidenten en om een afweging te maken over wat ze zelf moeten en kunnen doen.'

Meerdere veiligheidsregio's zien dat zelfredzaamheid hun werk gaat beïnvloeden. Maar hoe groot is die zelfredzaamheid precies? Tot waar reikt zij en hoe moet je daar als veiligheidsregio op inspelen? Hoe bereid je burgers en bedrijven voor en wat doe je anders tijdens een crisis. Dit soort vragen stellen de beleidsplannen amper. Op zijn best worden ze aangestipt. Gelderland-Midden heeft zich voorgenomen om een 'visie zelfredzaamheid' op te stellen.

Het zal hoe dan ook om een andere rol van de veiligheidsregio vragen. Zaanstreek-Waterland analyseert in zijn beleidsplan: 'De hedendaagse samenleving kenmerkt zich als netwerksamenleving. Individuen en maatschappelijke organisaties organiseren zich (...) snel en eenvoudig rondom maatschappelijke vraagstukken. Kenmerkend is dat deze netwerken vooral op lokale schaal georganiseerd worden. Gericht op vraagstukken die spelen in de eigen buurt. Centrale, traditionele hiërarchische over-

Foto: Rick Keus/Nationale Beeldbank

Foto: Fons Sluiter/Nationale Beeldbank

heidssturing blijkt niet langer effectief. Van overheden wordt gevraagd dat zij onderdeel van de netwerksamenleving zijn.' Of, zoals Midden- en West-Brabant het formuleert: 'Het verschuiven van onze rollen en taken naar de voorkant stelt extra eisen aan ons netwerkend vermogen en de bijbehorende stuurmanskunst.'

Zoekende

De veiligheidsregio's zijn zoekende. 'We willen minder regels, een kleinere overheid en meer accent op de eigen verantwoordelijkheden. Dit botst met de oude cultuur die nog deels in stand is: een cultuur van controle en van systeem- en proces denken', schrijft Drenthe. En Flevoland constateert: 'Een belangrijke vraag is hoe de risicobeheersing van de toekomst eruit ziet en welke producten en diensten optimaal aansluiten bij de veranderingen in de samenleving en wetgeving. Dit raakt de veiligheidsrisico's.' Het antwoord - wat gaat dit betekenen voor de veiligheidsregio? - is er nog niet. Maar er gaat iets veranderen, in elk geval in veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid (VRZH): 'In de komende periode ontwikkelt de VRZH een integrale aanpak van zelfredzaamheid, waarbij de rol van de VRZH verschuift van uitvoerend naar regisserend.'

Paradoxaal genoeg kan meer zelfredzaamheid ook leiden tot minder zelfredzaamheid, constateert Flevoland. Doordat mensen die vroeger naar een zorginstelling gingen tegenwoordig langer thuis blijven wonen - want zelfred-

zaam - ontstaat er een groeiende groep mensen die zich in geval van calamiteiten niet meer kan redden - want niet zelfredzaam. In een zorginstelling kunnen ze terugvallen op de faciliteiten als BHV, brandmeldsystemen en toezicht, thuis is dat niet het geval. Dat betekent dat de kans op risico's in deze groep groter wordt. En dat betekent werk aan de winkel voor de veiligheidsregio's.

HEEL VEEL ANDERE DINGEN

Zelfredzaamheid is niet het enige waarvoor de handen uit de mouwen moeten bij de veiligheidsregio's. In de beleidsplannen is een breed mozaïek aan punten te vinden - de ene keer heet het 'beleidsdoelstelling' of 'centrale opgave', de andere keer 'strategisch uitgangspunt', 'kerntaak' of 'speerpunt' - die nogal eens in technocratische managementtaal zijn geformuleerd. Zo duiken op de to-dolijstje van de veiligheidsregio's de volgende punten op:

- 'integrale, programmatische en cyclische advisering en sturing'
- 'risicobeheersing in tegenstelling tot crisisbeheersing'
- 'digitale samenwerking in de veiligheidsketen'
- 'het versterken van informatiemanagement en een data-gedreven risicoanalyse'
- 'vervolmaken van de planning en control cyclus'
- 'harmonisatie, kwaliteitsverbetering en doorontwikkeling'
- 'informatiegestuurd en transparant samenwerken'

Menig veiligheidsregio lijkt alles belangrijk te vinden. Dat roept de vraag op: wat is nu écht belangrijk?

- 'bevorderen van informatie-uitwisseling en innovatie'
- 'gebiedsgericht werken: 'Hotspot' aanpak'

En verder kan er ook nog wel wat gesleuteld worden aan 'paraatheid', 'de lerende organisatie', 'operationele informatievoorziening', 'transparante bedrijfsvoering', 'kwaliteit van de dienstverlening', 'professionele samenwerking', 'mensgericht werken' en 'doelmatige bedrijfsvoering'. Het is geen kunst om dit lijstje twee keer zo lang te maken. Menig veiligheidsregio lijkt alles belangrijk te vinden. Dat roept de vraag op: wat is nu écht belangrijk?

Opvallend is dat het in de wensenlijstjes vaak gaat over het proces. Om 'fysieke doelen' te vinden, moet je harder zoeken. Toch duiken ze zo nu en dan op, als 'prioritair risico':

- hoogwater of overstroming
- gevaarlijke stoffen
- brand en verminderd zelfredzamen
- brand in een dichte binnenstad
- ziektegolf
- onrust en geweld
- uitval elektriciteitsvoorziening
- natuurbranden

Een enkele veiligheidsregio ziet nieuwe taken opdoemen. Zo waarschuwt Rotterdam-Rijnmond: 'Nieuwe, complexe veiligheidsvraagstukken dienen zich aan. Waar brengen we cyber resilience onder? Waar beleggen we radicalisering en terrorismebestrijding? Hoe gaan we

De buitenwacht mag een beleidsplan verwachten met minder lijstjes en speerpunten en meer visie.

ons voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering en de daaruit voortvloeiende migratiestromen.

Wie coördineert de gevolgen van bv grote hagel- of stormschade. Stuk voor stuk zaken die – nu al - een enorme impact hebben op de veiligheid en op de veiligheidsbeleving van de mensen in onze regio.' En waar de veiligheidsregio zich graag op richt. 'Wij willen een platform kunnen bieden om risicogericht, integraal en gezamenlijk deze nieuwe veiligheidsvraagstukken aan te pakken.'

KORTOM

Veiligheidsregio's willen veel en hun beleidsplannen lopen nogal eens over van wensen en doelen, vaak gevat in hermetische taal die volledig op de eigen organisatie gericht lijkt te zijn. Menig beleidsplan oogt als een optelsom of een gemiddelde van uitwisselbare prioriteitenlijstjes. De meeste beleidsplannen zijn lastig te ontcijferen voor de buitenstaander.

De grote lijnen - waar wil de veiligheidsregio heen en wat is daarvoor nu écht belangrijk? - zijn afwezig of onzichtbaar.

Ja, veiligheidsregio's willen crises voorkomen en beheersen en de veiligheid bevorderen. Ja, veiligheidsregio's willen zich minder op de eigen organisatie en meer op de buitenwereld richten. Ja, zelfredzaamheid is een thema dat elke veiligheidsregio op zijn bordje krijgt.

Klare taal

Maar de buitenwacht verdient meer inzicht. De buitenwacht mag een beleidsplan verwachten met minder lijstjes en speerpunten en meer visie. Die mag klare taal verwachten: Wat is veiligheid? Wat zijn de grenzen van veiligheid? Wat vindt de veiligheidsregio nou écht belangrijk? Welke horizon ziet de veiligheidsregio? Waar gaat ze zich op richten (en waar niet op) en wat gaat ze daarvoor doen? Met een duidelijk antwoord op die vragen weet de buitenwacht waar de veiligheidsregio voor staat en hoe deze ons naar een veilige samenleving wil leiden.

Foto: IJsbrand/Nationale Beeldbank